

ENSURING EQUALITY AND BALANCE OF INTERESTS IN PARTNERSHIPS IN ONLINE EDUCATION**Galetskyi S.***Ph.D in Pedagogy, Associate Professor
Department of Language Mediation
The National University of Ostroh Academy, Ostroh***ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОПРАВНОСТІ ТА БАЛАНСУ ІНТЕРЕСІВ У ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИНАХ В ОНЛАЙН-ОСВІТІ****Галецький С.М.***кандидат педагогічних наук, доцент
кафедра мовної медіації
Національний університет «Острозька академія», Острог
<https://doi.org/10.5281/zenodo.15024991>***Abstract**

The development of online education has become one of the key areas of transformation of the modern education system, providing wide access to educational resources regardless of geographical location, social status or professional experience of education seekers. At the same time, the active implementation of digital technologies has posed new challenges, in particular the need to ensure equality and balance of interests of all participants in the educational process. In the traditional education system, partnership relations between teachers, students, administration and external stakeholders are regulated by official mechanisms of interaction, while in the distance format there are risks of blurring of responsibility, uneven distribution of opportunities and limited feedback. Global trends in the development of online learning demonstrate that the effective functioning of the digital educational environment is possible only if all participants are ensured equal rights, a clear division of responsibilities and the creation of quality control mechanisms.

Purpose. The purpose of the study is to analyze the principles of equal partnership in online education, identify key barriers in ensuring a balance of interests of teachers, students and other stakeholders, as well as develop practical recommendations for improving partnership cooperation mechanisms in the digital educational space.

Methods. The study used a comparative analysis of international experience in implementing partnership approaches in the field of education, content analysis of scientific works on the problem of interaction between participants in the educational process.

Results. Analysis of the data obtained showed that one of the main challenges in partnership relations in online education is insufficient regulation of feedback mechanisms and joint decision-making. Students often face limited access to teachers and a lack of opportunities for personalized interaction, while teachers emphasize digital overload and lack of administrative support. In addition, it was found that online education platforms have a heterogeneous level of interactivity, which affects the degree of student involvement in the learning process.

Conclusions. The results of the study confirm the need to improve partnerships in online education by creating effective communication mechanisms, implementing the principles of co-management and personalization of the learning process. Important steps to achieve equality are expanding feedback opportunities, developing adaptive learning tools and creating a regulatory framework for regulating partnerships in the digital educational environment.

Анотація

Розвиток онлайн-освіти став одним із ключових напрямів трансформації сучасної системи навчання, що забезпечує широкий доступ до освітніх ресурсів незалежно від географічного розташування, соціального статусу чи професійного досвіду здобувачів освіти. Водночас активне впровадження цифрових технологій поставило нові виклики, зокрема необхідність забезпечення рівноправності та балансу інтересів усіх учасників освітнього процесу. У традиційній системі освіти партнерські відносини між викладачами, студентами, адміністрацією та зовнішніми стейкхолдерами регулюються офіційними механізмами взаємодії, тоді як у дистанційному форматі існують ризики розмивання відповідальності, нерівномірного розподілу можливостей та обмеженого зворотного зв'язку. Глобальні тенденції розвитку онлайн-навчання демонструють, що ефективне функціонування цифрового освітнього середовища можливе лише за умови забезпечення рівноправності всіх учасників, чіткого розподілу обов'язків і створення механізмів контролю якості.

Мета. Метою дослідження є аналіз принципів рівноправної партнерської взаємодії в онлайн-освіті, виявлення ключових бар'єрів у забезпеченні балансу інтересів викладачів, студентів та інших зацікавлених сторін, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів партнерської співпраці в цифровому освітньому просторі.

Методи. У процесі дослідження використано, порівняльний аналіз міжнародного досвіду реалізації партнерських підходів у сфері освіти, контент-аналіз наукових праць з проблеми взаємодії учасників освітнього процесу.

Результати. Аналіз отриманих даних засвідчив, що одним із головних викликів у партнерських відносинах онлайн-освіти є недостатня регламентація механізмів зворотного зв'язку та ухвалення спільних рішень. Студенти часто стикаються з обмеженим доступом до викладачів і відсутністю можливостей для персоналізованої взаємодії, тоді як викладачі наголошують на перевантаженості цифровими запитами та браку адміністративної підтримки. Крім того, виявлено, що платформи онлайн-освіти мають неоднорідний рівень інтерактивності, що впливає на ступінь залученості студентів у навчальний процес.

Висновки. Результати дослідження підтверджують необхідність удосконалення партнерських відносин в онлайн-освіті через створення ефективних механізмів комунікації, впровадження принципів співуправління та персоналізації навчального процесу. Важливими кроками для досягнення рівноправності є розширення можливостей зворотного зв'язку, розвиток інструментів адаптивного навчання та створення нормативної бази для регулювання партнерських відносин у цифровому освітньому середовищі.

Keywords: personality development, participants in the educational process, social presence, level of involvement, virtual environment.

Ключові слова: розвиток особистості, учасники освітнього процесу, соціальна присутність, рівень залученості, віртуальне середовище.

Постановка проблеми

Для виконання замовлення суспільства на освіту і запити замовників щодо генерування нових знань, розвитку компетентностей, наскрізних навичок і ціннісних орієнтацій, які необхідні сучасним здобувачам освіти для роботи і життя у XXI ст., навчання та виховання має проводитися із упровадженням системи методів та прийомів на засадах демократизму, гуманізму і творчого підходу до розвитку особистості у партнерській взаємодії між викладачами, студентами, батьками, закладами освіти та іншими стейкхолдерами. Однією з ключових передумов ефективності такої взаємодії є забезпечення рівноправності та балансу інтересів усіх учасників освітнього процесу.

У сучасних умовах цифрової трансформації освіти онлайн-навчання стало не лише інструментом розширення доступу до знань, а й платформою для формування нових партнерських відносин. Водночас, ефективність цих відносин значною мірою залежить від рівномірного розподілу активності, відповідальності та ресурсів між усіма учасниками освітнього процесу. Однією з проблем, що виникають у цьому контексті, є нерівномірність участі студентів у навчальних групах, що може призводити до їхньої ізоляції або, навпаки, до домінування окремих учасників у комунікації. Важливим аспектом є також довіра, підтримка та соціальна присутність у віртуальному середовищі, які суттєво впливають на рівень залученості та якість освіти.

Актуальність проблеми забезпечення рівноправності в онлайн-освіті зумовлена не лише технологічними викликами, а й необхідністю розробки стратегії партнерських взаємодій, що враховують потреби та очікування всіх учасників процесу. Дослідження свідчать, що чітке визначення ролей, створення механізмів підтримки та спільне навчання сприяють підвищенню мотивації студентів, їхньої соціальної інтеграції та ефективності навчального процесу. У даній роботі розглянуто основні виклики забезпечення рівноправності та балансу інтересів у партнерських відносинах в онлайн-освіті, а також запропоновано можливі шляхи їх подолання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про зростаючу увагу науковців до проблеми рівноправності та балансу інтересів у партнерських відносинах в онлайн-освіті. Значна частина робіт присвячена впливу цифрових технологій на взаємодію між учасниками освітнього процесу, ролі соціальної присутності у формуванні партнерських стосунків та механізмам забезпечення рівноправності між студентами й викладачами.

Дослідження Wang C., Wang Y. [1] акцентує увагу на тому, що ефективне онлайн-навчання можливе лише за умови активної взаємодії між студентами, викладачами та освітніми платформами. Він наголошує, що відсутність рівноправної комунікації може призводити до зниження мотивації студентів та їхньої залученості до навчального процесу. Подібних висновків дійшов Hai-Long S. et. al. [2], який вказує на важливість педагогічного дизайну та організації навчального середовища, яке сприяє рівноправності у доступі до освітніх ресурсів.

Роботи Abusalem A. et. al. [3], Naili L. et. al. [4] демонструють, що рівноправність у партнерських відносинах в онлайн-освіті значною мірою залежить від соціальної присутності студентів та викладачів. Вони зазначають, що інструменти онлайн-комунікації, такі як дискусійні форуми та спільна робота над проектами, можуть знижувати рівень ізоляції та сприяти активнішому залученню студентів. Водночас, дослідження Мура (Moore, 2022) вказує на те, що у багатьох онлайн-курсах спостерігається домінування викладачів у процесі навчання, що може обмежувати можливості студентів для самостійного прийняття рішень та формування автономності у навчанні.

Деякі дослідники, зокрема Tate T., Warschauer M. [5], підкреслюють роль технологічних рішень у забезпеченні рівноправності в онлайн-освіті. Вони вказують, що адаптивні освітні платформи, які враховують індивідуальні потреби студентів, можуть значно покращити їхню залученість та підвищити рівень взаємодії. Водночас, Straub S., Rummel N. [6] вказують на наявність проблеми цифрового розриву, який може створювати бар'єри для рівного доступу до освітніх можливостей, особливо для студентів із соціально вразливих категорій.

Незважаючи на значний прогрес у дослідженнях, існують певні прогалини в знаннях. Зокрема, мало уваги приділяється питанням адаптації партнерських взаємодій до різних освітніх рівнів та дисциплін, а також впливу індивідуальних особливостей студентів на ефективність рівноправної взаємодії. Крім того, бракує комплексних підходів до інтеграції педагогічних стратегій та технологічних рішень, що сприяли б створенню справді інклюзивного онлайн-освітнього середовища.

З урахуванням існуючих прогалин у знаннях, дана робота спрямована на комплексний аналіз механізмів забезпечення рівноправності та балансу інтересів у партнерських відносинах в онлайн-освіті. Запропоновані в дослідженні підходи можуть бути використані для вдосконалення освітніх платформ, розробки методичних рекомендацій щодо організації партнерської взаємодії та підвищення ефективності дистанційного навчання в умовах цифрової трансформації освіти.

Формулювання цілей статті (постановка завдання)

Мета дослідження – проаналізувати механізми забезпечення рівноправності та балансу інтересів у партнерських відносинах в онлайн-освіті, виявити ключові бар'єри та розробити практичні рекомендації щодо удосконалення взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Завдання дослідження:

- охарактеризувати теоретичні засади партнерських відносин в освітньому процесі та визначити ключові принципи забезпечення рівноправності в онлайн-освіті;
- проаналізувати міжнародний досвід у сфері партнерської взаємодії між викладачами, студентами та адміністрацією в онлайн-освіті;
- виявити основні виклики та бар'єри у забезпеченні рівноправності та балансу інтересів у цифровому навчальному середовищі;
- запропонувати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності партнерської взаємодії в онлайн-освіті, зокрема вдосконалення механізмів зворотного зв'язку, персоналізації навчання та нормативного регулювання партнерських відносин.

Виклад основного матеріалу дослідження

В умовах онлайн-освіти рівноправність та баланс інтересів у партнерських відносинах залежать не лише від організаційних механізмів, а й від того, наскільки студенти відчувають свою залученість та підтримку у цифровому середовищі. Ключовими елементами цього процесу є соціальна присутність, ставлення до цифрового навчання та спільне навчання, які взаємопов'язані та впливають один на одного. Соціальна присутність у цифровому середовищі відображає рівень зв'язку, який студенти відчувають із викладачами та однолітками під час навчання. Вона є визначальним фактором рівноправного партнерства, адже чим сильніше людина відчуває свою залученість у спільноту, тим активніше вона бере участь у навчальному процесі [7].

Формування атмосфери довіри, взаєморозуміння та підтримки сприяє відкритості студентів до обміну знаннями, зміцнює командну взаємодію та допомагає уникати ситуацій нерівномірного розподілу ролей у групових проєктах. Це особливо важливо у спільному навчанні, де кожен учасник має можливість реалізувати свої здібності та отримати рівноцінний досвід.

Не менш важливою складовою рівноправного партнерства є ставлення студентів до цифрового навчання. Якщо студенти відчувають комфорт у використанні онлайн-інструментів, вважають цифрове середовище зручним та мають відчуття приналежності до освітньої спільноти, вони більш охоче залучаються до навчального процесу та сприймають спільне навчання як важливий аспект свого досвіду. Позитивне ставлення до цифрового навчання допомагає подолати бар'єри комунікації, робить взаємодію більш відкритою та підтримує баланс інтересів між усіма учасниками навчального процесу. Відчуття приналежності до віртуальної спільноти мотивує студентів ділитися своїми знаннями, досвідом та ідеями на рівних, не боячись висловлювати власну думку чи конструктивно критикувати.

Заклади освіти відіграють важливу роль у забезпеченні рівних можливостей для участі кожного студента в онлайн-освіті. Розуміння взаємозв'язку між соціальною присутністю, ставленням до цифрового навчання та спільною діяльністю дозволяє закладам освіти створити інклюзивний навчальний простір, де кожен студент має можливість брати активну участь, відчуваючи рівноправність та баланс інтересів у спільній роботі [7]. На рис. 1 схематично зображено заходи що до формування відкритого та підтримуючого онлайн-середовища на базі партнерських відносин між викладачем та студентом.

Формування відкритого та підтримуючого онлайн-середовища є необхідною умовою для досягнення рівноправності в освіті. Соціальна присутність, позитивне ставлення до цифрового навчання та ефективна організація спільного навчального процесу взаємопов'язані та можуть підвищити якість освіти та сприяти продуктивному партнерству між студентами. Для викладачів та навчальних закладів важливо не лише надавати доступ до освітнього контенту, а й створювати сприятливі умови для активного залучення студентів, підтримуючи їхню соціальну взаємодію, забезпечуючи рівномірний розподіл ролей та створюючи атмосферу довіри та взаєморозуміння. Таким чином, баланс інтересів у партнерських відносинах в онлайн-освіті можливий лише за умови комплексного підходу, що поєднує технологічні, соціальні та педагогічні аспекти навчального процесу.

Сучасна онлайн-освіта дедалі більше фокусується на співпраці між учасниками навчального процесу, що вимагає дотримання рівноправності та врахування інтересів усіх

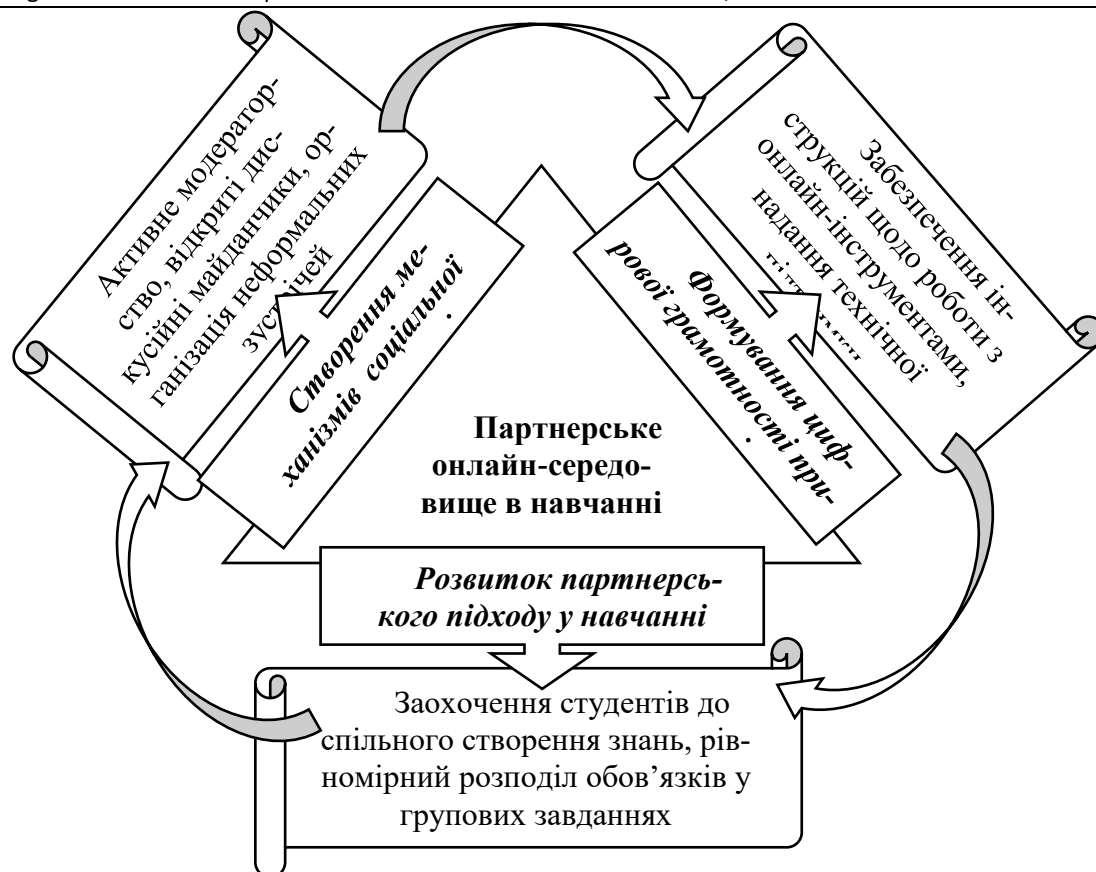

Рис.1. Формування партнерського онлайн-середовища в навчанні

Джерело: складено автором на основі [7]

сторін. Одним із ключових підходів є Online Collaborative Learning (OCL) – система, що передбачає активну взаємодію студентів у навчальних групах. Дослідження, проведене серед студентів Польщі та Португалії, показало неоднозначне ставлення до впровадження OCL у навчальні програми: майже половина опитаних (49,27%) позитивно оцінили цей підхід, визнаючи його потенціал для розвитку навичок співпраці та критичного мислення. Водночас, 19,88% респондентів висловили занепокоєння або негативне ставлення до групової роботи в онлайн-середовищі. Значна частка студентів (38,04%) залишилися нейтральними, що свідчить про потребу в додатковому роз'ясненні переваг такого навчання та адаптації методик його впровадження. 46,73% студентів виявили бажання брати активну участь у колективному онлайн-навчанні, тоді як 15,57% висловили протилежну думку. Цікаво, що рівень підтримки OCL значною мірою залежав від рівня особистісних навичок, зокрема ініціативності та здатності до аргументованої негативної асертивності. Це вказує на те, що ефективна інтеграція спільного онлайн-навчання потребує не лише технічного забезпечення, а й розвитку комунікативних і соціальних компетенцій студентів [8, с. 7]. Таким чином, для досягнення ба-

лансу інтересів у партнерських відносинах в онлайн-освіті важливо створювати умови, що сприятимуть комфортній співпраці, а також підтримувати розвиток особистісних якостей, необхідних для ефективної взаємодії у цифровому середовищі.

Успішна онлайн-освіта базується не лише на технічних аспектах, а й на створенні безпечного середовища для навчання. Дослідження показують, що формування довірчої спільноти є ключовим фактором ефективної співпраці. Основними складовими безпечного середовища є почуття приналежності, коли студенти відчують себе цінними членами групи, соціальна підтримка для обміну ідеями та отримання допомоги, доступність і гнучкість у використанні технологій, а також моделювання взаємоповаги викладачами. Для ефективної співпраці важливо впроваджувати ознайомчі активності для створення довіри, встановлювати чіткі правила взаємодії та проводити синхронні сесії й неформальні майданчики, які сприяють залученню студентів і формуванню соціальних зв'язків [9, с. 420]. Отже партнерські відносини можливі за умови рівноправності в онлайн-освіті та досягаються через створення середовища, основні аспекти якого систематизовані у таблиці 1, де кожен студент має змогу висловити свою думку, отримати підтримку та відчути свою значущість.

Аспекти партнерського середовища в онлайн-освіті

Аспект	Опис	Приклади реалізації
Почуття приналежності	Студенти повинні відчувати себе важливою частиною групи, знати, що їхній внесок має значення та буде почутий. Це формує довіру та мотивацію до активної участі.	Використання командних проєктів, спільних дискусій, підтримки в групах та взаємного навчання.
Соціальна підтримка	Можливість отримувати підтримку від однокурсників та викладачів через форуми, групові чати та особисті консультації. Це допомагає знижувати стрес та підвищує ефективність навчання.	Організація парної та групової роботи, менторських програм, де досвідчені студенти допомагають новачкам.
Доступність та гнучкість	Різний рівень технологічних навичок потребує адаптації матеріалів та доступності альтернативних способів комунікації (наприклад, текстові інструкції, відеоуроки, голосові консультації).	Запровадження покрокових інструкцій з користування платформою, можливість зв'язку з технічною підтримкою.
Моделювання взаємоповаги	Викладачі повинні демонструвати повагу до думок студентів, підтримувати конструктивні дискусії, забезпечувати справедливий розподіл часу та уваги серед учасників.	Викладачі показують приклад етичної взаємодії, моделюють толерантне та конструктивне обговорення.
Ознайомчі активності	Ігрові завдання, представлення учасників, обмін короткими біографіями та досвідом допомагають створити довірчу атмосферу, сприяють відкритості та взаєморозумінню.	Інтерактивні опитування, знайомства через відеопрезентації, обговорення особистих інтересів у неформальній формі.
Чіткі правила взаємодії	Чітко прописані правила взаємодії (наприклад, доброзичливе спілкування, дотримання етикету, конструктивна критика) допомагають уникнути конфліктів та сприяють комфортному навчальному середовищу.	Створення 'кодексу поведінки' для курсу, пояснення правил під час першої зустрічі, модерація дискусій.
Синхронні сесії	Живі онлайн-зустрічі дозволяють студентам краще взаємодіяти, задавати питання в реальному часі, а також формувати соціальні зв'язки, які складніше розвивати в асинхронному навчанні.	Регулярні онлайн-зустрічі в Zoom/Google Meet, сесії запитань-відповідей, групові обговорення тем у реальному часі.
Неформальні майданчики	Створення неформальних просторів для спілкування (курсіві кафе, форуми для вільного обговорення) дає студентам можливість ділитися досвідом, налагоджувати зв'язки та отримувати моральну підтримку.	Форуми для обговорення, Telegram-групи для неформального спілкування, віртуальні зустрічі для обміну ідеями.

Джерело: складено автором на основі [9]

Онлайн-навчання розширює доступ до освіти, але без належної взаємодії може посилювати ізоляцію та нерівність можливостей. Пандемія COVID-19 прискорила цифровізацію, проте виявила проблеми браку соціальної підтримки та залученості студентів. Для збереження балансу інтересів освітні заклади впроваджують спільне онлайн-навчання, що сприяє партнерству, соціальній взаємодії та рівноправному обміну знаннями [10, с. 98]. Спільне навчання ґрунтується на ідеї, що навчальний процес є соціальною взаємодією, під час якої учасники обмінюються знаннями, спільно шукають рішення та створюють нові ідеї. Такий формат сприяє розвитку партнерських відносин, оскільки студенти працюють разом, розподіляючи відповідальність, підтримуючи одне одного та вільно висловлюючи свої думки [10, с. 99]. Завдяки груповій роботі зникає почуття ізоляції, а навчальний процес стає більш залученим і продуктивним.

Учасники не лише краще засвоюють матеріал, а й розвивають навички співпраці та критичного мислення, що підсилює їхню спроможність ефективно працювати в команді. Спільне навчання робить освітній процес цікавішим і змістовнішим, сприяючи рівноправному партнерству, де кожен має можливість долучитися, отримати підтримку та досягти кращих результатів.

Співпраця в освіті створює так званий «третій простір» – гнучке середовище, де учасники спільно формують знання, переосмислюють ідеї та розробляють рішення. Це простір взаємодії, в якому традиційні ієрархічні структури згладжуються, а навчальний процес стає більш рівноправним та відкритим для трансформацій. Яскравий приклад такого підходу – спільна розробка навчальних модулів в Університеті ДеМонтфорд (Велика Британія), де студенти та викладачі разом створили курс про особливі освітні потреби, спираючись на

досвід різноманітних людей та їхніх сімей [11]. Таке середовище сприяє освітньому партнерству, де викладачі й студенти не лише сприймають знання, а й спільно їх конструюють, враховуючи різноманітні точки зору та досвід. Це підхід, що акцентує на соціальній природі навчання, сприяє розвитку критичного мислення та створює умови для справедливої освіти, орієнтованої не лише на ринок, а й на потреби суспільства.

Дослідження підтверджують, що міцний зв'язок між студентом і викладачем позитивно впливає на мотивацію та знижує рівень тривожності. Чим більше студент відчуває підтримку та довіру з боку викладача, тим вища його залученість у навчальний процес. Особливо це важливо для онлайн-навчання, де студенти можуть бути більш схильні до тривожності, що негативно впливає на їхні академічні результати. Якщо рівень тривоги залишається високим протягом курсу, він може знижувати мотивацію та успішність. Щоб створити підтримувальне середовище, викладачі застосовують педагогіку турботи, що передбачає відкритість, емпатію та врахування потреб студентів. Ефективними стратегіями є оперативний зворотний зв'язок, різні форми комунікації (електронна пошта, відеоповідомлення, оголошення) та особистий контакт [12, с. 271]. Встановлення довірчих партнерських відносин між викладачами та студентами є ключовим фактором для підвищення мотивації, зменшення тривожності та створення сприятливого освітнього середовища.

Важливу роль у забезпеченні рівноправності та балансу інтересів партнерських відносин в онлайн-освіті виконують невербальні сигнали, такі як жести, міміка та мова тіла. Вони займають важливе місце у встановленні довіри, емпатії та ефективної взаємодії в навчанні. В очному форматі вони значно покращують комунікацію, сприяючи глибшому розумінню між учасниками освітнього процесу. У віртуальному середовищі їхня роль довгий час вважалася другорядною, однак сучасні платформи, як-от Zoom, Microsoft Teams та Google Classroom, дозволяють відтворювати невербальні сигнали через відеозв'язок [13, с. 6]. Проте багато студентів уникають використання відео та аудіо, надаючи перевагу письмовим повідомленням чи записаним матеріалам, що обмежує якість взаємодії. Асинхронні формати навчання також позбавлені багатства невербальної комунікації, що може спричиняти почуття відчуженості та ускладнювати побудову стосунків між студентами та викладачами. Крім того, культурні відмінності у сприйнятті невербальних сигналів можуть викликати непорозуміння, впливаючи на якість взаємодії.

У відповідь на пандемію COVID-19, коли університети та підприємства закрилися, освіта змушена була миттєво перейти на дистанційне навчання. Це створило нові виклики, зокрема щодо якості онлайн-взаємодії та підтримки студентів. Відповідно до моделі SERVQUAL, що визначає ключові аспекти якісного сервісу – довіру, чуйність, доступність та партнерство в освіті, було оновлено платформу Moodle. Новий дизайн став візуально привабливішим, простішим у навігації та

адаптованим до потреб студентів. Сайт підтримує підхід, орієнтований на учня, що базується на концепції партнерства між студентами та викладачами (LPAE). Студентам надається автономія у навчанні, але вони не залишаються без підтримки – доступні інтерактивні інструменти, такі як дискусійні форуми, чати, форми зворотного зв'язку, вікторини та опитування [3, с. 64]. Розширені можливості взаємодії сприяють ефективній комунікації між викладачами та студентами, роблячи онлайн-навчання більш структурованим, доступним і залученим.

Партнерство дослідницької практики (RPP) сприяє рівноправній взаємодії між викладачами та здобувачами освіти, забезпечуючи баланс інтересів у спільному вдосконаленні освітніх підходів. В основі цього підходу лежить не лише доступ до нових знань і ресурсів, а й взаємне навчання, що підсилює якість освітнього процесу та підтримує рівноправний діалог між усіма учасниками. Дослідження онлайн-програми RPP у Китаї, проведене через Tencent Meeting, демонструє, як співпраця між викладачами та здобувачами освіти сприяє впровадженню STEM PjBL – навчальної моделі, що заохочує студентів до проектної роботи в кількох дисциплінах. Такий формат дозволяє учасникам взаємодіяти на рівних, спільно адаптуючи освітні підходи до реальних потреб студентів. Для забезпечення релевантних висновків дослідження використовує аналіз соціальних мереж (SNA), що дозволяє відстежувати зміни у взаємодії та ролях учасників. Це допомагає краще зрозуміти механізми співпраці та зменшити можливі напруження між сторонами, створюючи більш гармонійне та продуктивне освітнє середовище [4]. Таким чином, RPP є ефективним механізмом для досягнення рівноправності в онлайн-освіті, оскільки воно дає змогу всім учасникам відігравати активну роль у формуванні навчального процесу, забезпечуючи баланс між науковими підходами та реальними освітніми потребами.

Партнерська взаємодія у закладах вищої освіти (далі – ЗВО) є основою для побудови ефективного навчального середовища, що об'єднує студентів, викладачів та стейкхолдерів. У контексті онлайн-освіти ця взаємодія набуває нових форм і викликів, зокрема щодо забезпечення рівноправності учасників та балансу їхніх інтересів. В умовах онлайн-навчання важливо розробляти ефективні моделі партнерства, що базуються на взаємній підтримці, доступності технологій та інтерактивних формах взаємодії. Створення стратегій розвитку партнерства у ЗВО допоможе не лише усунути бар'єри у співпраці, а й підвищити якість освіти, забезпечуючи інклюзивність, прозорість і рівноправність для всіх учасників навчального процесу [14, с. 97].

Онлайн-освіта в Україні, як і в багатьох інших країнах, пережила значну трансформацію після початку пандемії COVID-19. Потрібно було оперативно перейти на дистанційне навчання, що стало серйозним викликом для навчальних закладів і студентів. З одного боку, цей процес сприяв розвитку цифрових компетентностей, з іншого – виявив проблеми, пов'язані з недостатньою інфраструктурою

та неготовністю частини вчителів і студентів до використання новітніх технологій [15, с. 389]. Однією з основних проблем є нерівномірний доступ до Інтернету по всій країні, що ускладнює навчальний процес, особливо в сільських та віддалених районах, де часто спостерігається нестабільний Інтернет-зв'язок і відсутність необхідних цифрових пристроїв. Більшість викладачів, хоч і здобули деякі навички роботи в онлайн-форматі, все ж не володіють достатньою кваліфікацією для ефективного використання технологій. Це позначається на якості навчального процесу та взаємодії з учнями, особливо коли йдеться про збереження мотивації та залученості студентів. Онлайн-освіта часто призводить до зниження зацікавленості в навчанні, оскільки віртуальна взаємодія не замінює особисту присутність у класі.

Однак для покращення ситуації існує кілька шляхів. По-перше, важливим кроком є розвиток інфраструктури та забезпечення рівного доступу до Інтернету на всій території України. Це дозволить забезпечити належні умови для навчання навіть у віддалених регіонах. По-друге, необхідно підвищувати кваліфікацію викладачів, створюючи для них програми постійного навчання і підтримки у сфері цифрових технологій. Педагоги повинні отримати не тільки знання з використання різноманітних платформ і онлайн-ресурсів, але й навички управління класом в онлайн-середовищі, адже це суттєво впливає на ефективність процесу. Для підвищення зацікавленості студентів слід активно використовувати інтерактивні методи навчання, такі як відеоконференції, вебінари, онлайн-дискусії, інтерактивні платформи для виконання завдань. Це дозволить не лише зробити навчання більш захоплюючим, але й забезпечить кращу взаємодію між студентами та викладачами. Ще одним важливим аспектом є впровадження гібридних моделей навчання, які поєднують традиційні та онлайн-формати, що дає змогу отримати переваги обох підходів. У таких моделях частина навчальних матеріалів викладається онлайн, а частина – в класі. Важливо також застосовувати різноманітні методи мотивації студентів, наприклад, через гейміфікацію, інтерактивні завдання, конкурси, що допоможе підвищити їхню активність.

Висновки

Забезпечення рівноправності та балансу інтересів у партнерських відносинах в онлайн-освіті є необхідною умовою для створення ефективного та комфортного навчального середовища. Важливо розглядати партнерську взаємодію як динамічний процес, що вимагає постійного удосконалення методів комунікації та розподілу ролей між учасниками. Рівноправність у навчальному процесі може бути досягнута через створення доступного середовища, де кожен студент має можливість висловлювати свою думку, отримувати підтримку та брати активну участь у спільних проектах.

Онлайн-освіта має потенціал для розвитку інклюзивних підходів до партнерства, однак для цього необхідно впроваджувати стратегії, що сприяють зміцненню соціальної взаємодії та мотивації

студентів. Важливу роль відіграє використання інтерактивних платформ, які забезпечують ефективну взаємодію, синхронну та асинхронну комунікацію, а також можливість отримання своєчасного зворотного зв'язку. Крім того, розподіл відповідальності у партнерській роботі має бути прозорим і справедливим, що допоможе уникнути дисбалансу у виконанні завдань та сприятиме розвитку навичок співпраці.

Успішна реалізація партнерських відносин в онлайн-освіті можлива лише за умови інтеграції технологічних, педагогічних та соціальних факторів. Викладачі мають відігравати активну роль у підтримці студентів, створюючи умови для конструктивного діалогу та спільного навчання. Таким чином, ефективне партнерство в онлайн-освіті є запорукою підвищення якості навчального процесу та формування рівноправного і збалансованого середовища для всіх учасників.

Список літератури:

1. Wang C., Wang Y. Student development in teacher–student interaction: Evidence from a randomized experiment in online education. *Journal of Public Economics*. 2025. Vol. 242. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2024.105285>
2. Hai-Long S., Ting S., Feng-Yi S. The Influence of Teacher-Student Interaction on the Effects of Online Learning: Based on a Serial Mediating Model. School of Business, Guangdong University of Foreign Studies, Guangzhou, China. *Educational Psychology*. 2022. Vol. 13. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.779217>
3. Abusaleem A., Bennett L., Antonelou-Abusaleem D. Engaging and Retaining Students in Online Learning. *Athens Journal of Education*. 2024. Vol. 11(1), pp. 51-70. DOI: <https://doi.org/10.30958/aje.11-1-4>
4. Haili L., Qi C., Huang R. Mathematics teachers' interaction patterns and role changes in online research-practice partnerships: A social network analysis. *Computers & Education*. 2024. Vol. 218. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2024.105077>
5. Tate T., Warschauer M. Equity in online learning Icon. *Diverse Lenses on Improving Online Learning Theory, Research, and Practice*. 2022. № 57. DOI: <https://doi.org/10.1080/00461520.2022.2062597>
6. Straub S., Rummel N. Promoting interaction in online distance education: designing, implementing and supporting collaborative learning". *Information and Learning Sciences*. 2020. Vol. 121, №. 5/6, pp. 251-260. DOI: <https://doi.org/10.1108/ILS-04-2020-0090>
7. Fostering Collaborative Learning Among Online Higher Education Students. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. 2023. № 13(12). DOI:10.6007/IJARBS/v13-i12/19390
8. Frania M., Correia F.L.d.S. Interpersonal Competences and Attitude to Online Collaborative Learning (OCL) among Future Pedagogues and Educators – A Polish and Portuguese Perspective. *Educ. Sci*. 2022. № 23. pp.1-12. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci12010023>

9. Altowairiki, N. Online collaborative learning: Analyzing the process through living the experience. *International Journal of Technology in Education (IJTE)*. 2021. № 4(3). Pp. 413-427. DOI: <https://doi.org/10.46328/ijte.95>
10. Hwangji Lu. The Role of Collaborative Learning in the Online Education. *International Journal of Economics Business and Management Research*. 2022. №6. pp.125-137. URL: <http://dx.doi.org/10.51505/ijebmr.2022.6608>
11. Abegglen S., Burns T. Editorial: Collaboration in higher education: Partnering with students, colleagues and external stakeholders. *Journal of University Teaching and Learning Practice*. 2021. DOI: <https://doi.org/10.53761/1.18.7.01>
12. Conklin, S., Ovarzun, B., Kim, S., & Dikkers, A.G. Exploring the Relationships of Learners and Instructors in Online Courses. *Online Learning*. 2024. № 28 (4), pp. 257-281. DOI: <https://doi.org/10.24059/olj.v28i4.3934>
13. John R.D. Patricia M. In book: *Interpersonal Relationships in the Digital Age [Working Title]*. 2025. DOI:10.5772/intechopen.1008815
14. Матукова Г., Саф'ян К., Багашова Н. Система освітнього партнерства у закладах вищої освіти: особливості формування та критерії оцінки. *Молодий вчений*. 2024. № 4 (128). С. 92-98. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-4-128-25>
15. Скрипник М., Кравчинська Т. Волинець Н. Діалог про інноваційну педагогіку й партнерство в освіті: інтерактивний вміст для онлайн підвищення кваліфікації педагогічних працівників. *Distance Education in Ukraine Innovative Normative-Legal Pedagogical Aspects*. 2023. С. 381-393. DOI: <https://doi.org/10.18372/2786-5495.1.17801>